

Runam salí

Súria

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Mines de potassa
Emplaçament Sobre les instal·lacions industrials de la mina

Coordenades:

Latitud: 41.828791232718
Longitud: 1.7636073224854
UTM Est (X): 397330
UTM Nord (Y): 4631506

Classificació

Número de fitxa 08274 - 10
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Zona d'interès
Estil / època: Contemporani
Segle XX
Any 1960
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Restringit
Ús actual: Altres
Titularitat Privada
Titular: IBERPOTASH SA, C/ Afora s/n 08260 Súria
Fitxes associades:
[Mines de potassa](#)
Autoria de la fitxa ARQUEOCIÈNCIA- J.M. Huéllamo
Data de registre de la fitxa: ds., 27/11/1999 - 01:00
Autoria de la darrera revisió: Marta Lloret Blackburn-Antequem, S.L.

Descripció

La imatge espectacular del runam salí impacte fortament el visitant que veu, per primera vegada, una formació similar. Segons dades de 1998 és el runam més gran de Catalunya amb una superfície de 26'3 Ha, un volum d'11 milions de metres cúbics, una massa de 18'7 milions de tones i un creixement anual de 1'2 milions de tones en creixement constant. La composició mitjana del material abocat és, bàsicament clorur sòdic (sal comuna) (83%), amb la part de clorur potàssic que no s'ha pogut separar (3%), restes de terra i argila (5%) i aigua (8%), que la sal absorbeix per higroscopicitat. Des de l'any 1990 el runam de Súria, junt al del Cogulló (Sallent) entren en un ritme de creixement accelerat. Les quantitats abocades es disparen degut a l'augment de la producció, però també per la menor proporció de fracció potàssica entre el mineral extret amb la nova maquinària, més gran i potent. La fracció potàssica de la mina de Súria, segons es desprèn de la memòria de la mina, ha baixat del 24% de la dècada dels 1980 al 20% als anys 1990 (BADIA, 1999). Súria, a finals de 1998 venia uns 0'5 milions de tones anuals de sal comuna, a tota llum insuficient per evitar que molta més sal, es vagi llençant al seu runam. Els runams perden quantitats significatives de sal degut a la dissolució per l'aigua de la pluja. La mineria potàssica del Bages genera ella sola, el triple de residus salins que el total de residus industrials especials (reben aquest nom, pel fet de requerir algun tractament especial abans de poder-se abocar) originats a la resta de Catalunya sencera (BADIA, 1999).

Observacions:

El runam salinitza el Cardener. Encara que hi ha capes de clorur sòdic superficial que també ho fan, la presència majoritària de clorur potàssic a les anàlisis demostra que prové d'aquesta formació (BADIA, 1999). El col·lector de salmorres a corregit però no eliminat totalment el problema.

Història

Els primers anys s'abocava el material de rebuig a l'interior de la mina, però a partir dels anys 1960 aquest material es començà a abocar fora, d'aquesta manera va nàixer l'escombrera o runam salí (BADIA, 1999), Destaca el gran volum que ha agafat l'abocador del runam de la mina per sobre el poble de Súria (CASTELLANO, FONTS, LEÓN, 1999). Segons Fenoy, els fums i gasos despresos per la mina poden afectar al medi pròxim per la pols salina (clorur de potassi i de sodi, que forma un 2% del volum). Aquesta pols va caient, acumulant-se sobre el terreny, i provoca l'empobriment generalitzat de la vegetació del voltant. (FENOY, 1993). A la mina també s'extreuen altres minerals com la sal comuna una part de la qual es ven per a usos industrials, mentre que la resta va a parar als abocadors (ABADAL, 1986),

Bibliografia

ABADAL, Josep (1986) "La potassa al Bages" Dovella, núm. 19, pp. 23-30, Manresa, Associació Cultural Dovella

BADIA, Enric (1996) La sal, suport d'uns pobles, Manresa, Editorial Angle.

BADIA I GUITART, Jordi (1999) "Els runams salins del Bages" Dovella, Núm. 64, pp. 41-48, Manresa, Centre d'Estudis del Bages.

CASTELLANO, Albert; FONTS, Jordi; LEÓN, Joan (eds.) (1999) Sender de Súria. Volta al terme municipal. Variant de Coaner. Variant dels llacs d'Argençola, Súria, Centre Excursionista de Súria.

CASTELLANO, A.; MASSANA, I.; REGUANT, J. (1983) Súria. Km. 0, Súria.

FENOY, Elsa (1993) "Cererols: Flora i fauna" a Cererols, mil anys d'història (993-1993) pp. 129-163, Súria, Ajuntament de Súria i Associació d'Amics i Veïns de Cererols.

